

*«У чому полягають
життєві цінності?»
(круглий стіл)*

Тема. У чому полягають життєві цінності?

Тип заходу. Круглий стіл.

Час. 60 хв.

Мета.

Навчальна складова мети уроку:

Учень :

- Наводить приклади особистої системи цінностей.
- Пояснює пріоритети духовних цінностей людей.
- Визначає власну життєву мету.

Розвивальна складова мети уроку:

Учень:

- Розвиває вміння оперувати розумовими процесами – порівняння, узагальнення, абстрагування.
- Лаконічно та обґрунтовано формулює свої думки, правильно оформляє записи у зошит годин спілкування.
- Стисло та зрозуміло висловлює власні ідеї, гіпотези, пропозиції щодо шляхів вирішення поставлених завдань.

Виховна складова мети уроку:

Учень:

- Удосконалює навички спілкування.
- Вчиться толерантно та переконливо відстоювати власну думку та згоджуватися із аргументами інших.
- У дружній атмосфері знаходить правильні рішення поставлених завдань.

Хід заняття

I етап. Організаційний момент (1-2хв.)

Учні сидять за круглим столом, об'єднавшись у одну велику групу.

II етап. Повідомлення теми й мети години спілкування (3-5 хв.) Тема заходу записана на дошці.

Вчитель. Доброго дня!

Як швидко плине час. Ви майбутні випускники. Кожен із вас задумується про своє майбутнє: складає плани, розмірковує, як жити далі, яким пріоритетам надати перевагу. Кожен хоче жити добре, красиво. Безперечно матеріальна сторона у сучасному світі не мало важить. Так уже склалося, що багатство, добробут, статки переважили, і ми зовсім забули, що людині дано ще і духовний світ.

Сьогодні ми поговоримо про життєві цінності, про взаєморозуміння між людьми, про виховання, вчинки людей та їх наслідки і спробуємо відповісти на такі запитання:

- Що треба робити, щоб зберегти у людині – Людину?
- Як навчатися слухати своє серце, розум?
- Як навчатися поряд із собою бачити ще людей?

III етап. Мотивація навчальної діяльності школярів (5-9 хв.)

Вчитель прикріпив на дошку лист паперу з намальованою кляксою і запитав:

— Що ви бачите?

Частина учнів відповіли:

— Чорну пляму.

Декілька учнів промовили:

— Пляму.

Деякі сказали:

— Чорний фломастер.

Вчитель промовив: «Дуже шкода!», «Ви мене засмутили!».

І учні запитали:

— Що вас розчарувало?

Вчитель пояснив: — Ви не побачили найголовнішого — білого аркуша.

Запитання для обговорення

1. В чому суть цієї притчі? Тому що людям легше побачити тільки погане.
2. Чому люди бачать тільки погане?
3. У чому полягає цінність іншої людини і людини взагалі?

Вчитель: Так, дійсно, «Те, що ми бачимо, залежить від того як ми на це дивимось!». Так як ми поглянули на білий аркуш, так і будь-яку життєву ситуацію охарактеризувати в залежності від того, як ми її оцінюємо. Кожен із свого боку.

Вчитель: Шановні учні зверніть увагу, на дошці прикріпленій плакат, на якому намальоване дерево. В ході години спілкування ми будемо виділяти основні життєві цінності, які актуальні саме для вас. Ці цінності ви запишете на плодах яблук і прикріпите їх на гілля дерева.

IV етап. Осмислення об'єктивних зв'язків і відносин у досліджуваному матеріалі й розкриття внутрішньої сутності досліджуваних явищ (9-39 хв.)

Вчитель. Вашим домашнім завданням було знайти будь – яке визначення що таке притча?

Учень 1:Притчі всіх часів і народів завжди давали людям поживу для роздумів про сенс життя і призначення людини на землі. Це напрочуд ефективний спосіб виховання, навчання й розвитку.

Учень:2 Притчі змушують замислитись над своєю поведінкою і, може, навіть посміятися над власними помилками.

Учень 3: Це короткі оповідання допоможуть зрозуміти, що завжди можна знайти кілька шляхів для розв'язання однієї проблеми, покажуть, що життя не ділиться на чорне й біле, погане та добре — воно різнобарвне.

Учень 4: Притчі — це безцінне насіння. Потрапивши в серце людини, вони обов'язково проростуть у майбутньому й дадуть багаті плоди

Молодці!!! Всі ваші визначення правильні і мають місце бути!

Вчитель : Сьогодні ми з вами спробуємо переконатись в цьому. Перед вами ромашка. Кожен із вас має зірвати пелюстку. Номер на звороті цієї пелюстки вкаже ту притчу, яку вам доведеться охарактеризувати.

Притча №1

ЯК ВІДРІЗНИТИ ЛЮДЕЙ ВІД ТВАРИН?

Запал-пуги посадив у полі сад і, не огородивши його, встановив хвіртку. Якось Мелік Шахназаров увійшов у сад, минаючи хвіртку, і запитав Запалпуги:

- Пуги, ти ще не огородив сад, а вже поставив хвіртку. Для чого ти це зробив?
- Я хотів розрізнити тварин і людей.
- Як саме?
- Дуже просто. Люди входять у сад і виходять з нього через хвіртку, а тварини, схожі на тебе, — кудою їм заманеться.

Запитання для обговорення

1. Чому люди нехтують загальноприйнятими правилами поведінки?
2. Чи задумувалися коли-небудь, що ваш будь-який зухвалий вчинок може образити людину?
3. Яку систему цінностей описує притча?!

Вчитель.

Отже, ви визначили, що найважливішими ціннісними орієнтаціями особистості на цьому етапі є: чесність і повага. Запишіть слова у середині «яблука» і прикріпіть його на дерево.

Учень.

Притча №2

ЧОМУ ПОТРІБНО РОБИТИ ДОБРО?

Одного разу вчитель сказав учням:

— Ми з вами говорили про те, чому все потрібно робити по-доброму.

Тепер ідіть і доведіть, що ви вмієте робити людям добро.

Учні розійшлися в різні кінці, а через тиждень повернулися.

— Я допомагав людям похилого віку. Вони немічні, і їм треба допомагати, — сказав один.

— Я доглядав хворого, тому що він потребував співчуття, — пояснив інший.

— Я нагодував бідного, аби підтримати його, — розповів третій.

— Я захистив дитину. Дітям потрібен захист дорослих, — озвався четвертий.

— Я намагався робити добро всім. Напевно, я був неправим, — зізнався останній учень.

Запитання для обговорення

1. В чому повчання цієї притчі?
2. Чи потрібно робити добро?
3. Якими добрими вчинками ви можете похвалитися?

Вчитель. Ця притча характеризує вибір особистих якостей таких, як: чесність, хоробрість, співчуття, справедливість, добро і інших.

[Учні записавши основні з них, прикріплюють плоди на дерево].

Притча №3 ПСОК

Двоє друзів ішли пустелею. В якийсь час вони посперечалися і один дав ляпас іншому по обличчю. Друг, відчуваючи біль, не сказав жодного слова, а лише написав на піску:

«Сьогодні мій найкращий друг дав мені ляпаса».

Вони продовжували іти. Знайшли оазис, в якому вирішили скупатись. Той, що отримав ляпас, ледве не втонув, але його врятував друг. Коли він отямився, то написав на камені:

«Сьогодні мій найкращий друг врятував мені життя».

Той, що дав ляпаса, а потім врятував свого друга, запитав його.

- Коли я тебе образив – ти написав це на піску, а тепер – ти пишеш на камені.

Чому?

І він відповів:

- Коли хтось нас ображає, ми повинні написати це на піску, щоб вітри могли це стерти. Але коли хтось робить для нас хороше, ми повинні викарбувати це на камені, щоб ніякий вітер не зміг це знищити.

Навчись писати образи на піску і карбувати радощі на камені.

Запитання для обговорення

1. У вас є друзі? Які вони?
2. Що означає: найкращий друг?
3. А ти хороший друг? Щоб ти в собі змінив, щоб стати дійсно хорошим другом?
4. Що об'єднує два поняття «друг» і «товариш»?
5. Справжні друзі - це на все життя?
6. Які цінності повинна мати «людина», щоб бути другом? Чи це обов'язково?

Вчитель. Дійсно . Важливе значення для кожної людини має дружба, товаришування і кохання; родинні зв'язки. Серед групи індивідуальних цінностей виділимо: вірність, відповідальність, почуття гумору (веселість), гідність, турботу.

Учень.

Притча №4 ПРИТЧА ПРО ТЕРПІННЯ

Жив-був юнак з поганим характером. Батько дав йому повний мішок цвяхів і сказав забивати один цвях у ворота саду кожен раз, коли той втратить терпіння або посвариться з кимось.

Першого дня він забив 37 цвяхів у ворота саду. Наступного дня навчився контролювати кількість забитих цвяхів, зменшуючи її з дня в день. Зрозумів, що простіше контролювати себе, ніж забивати цвяхи. Нарешті, наступив той день, коли юнак не забив ні одного цвяха у ворота саду.

Прийшов він до батька і сказав йому цю новину. Тоді батько сказав юнаку, виймати один цвях з воріт, кожен раз, коли він не втратить терпіння.

Настав той день, коли юнак зміг сказати батькові, що витягнув всі цвяхи.

Батько підвів сина до садових воріт, і сказав:

«Сину, ти чудово себе вів, але подивись, скільки дірок залишилось у воротах». Ніколи вони вже не будуть такими як раніше. Коли ти з кимось сваришся, і говориш йому неприємні речі, то залишаєш йому рани як у тих воротах. Можеш встромити в людину ніж, і потім витягнути його, але завжди залишиться рана. І буде неважливо, скільки разів ти попросиш пробачення. Рана залишиться. Рана, нанесена словами, спричиняє таку ж біль, як і фізична.

Запитання для обговорення

1. Чи потрібно запам'ятовувати добрі і погані вчинки людей?
2. На вашу думку, вчинки можуть впливати на відносини між людьми?
3. Що означає для кожного поняття вчинок («добрий» вчинок)?
4. Що таке сила волі і в чому ж цінність поняття «терпіння»? Чи можна між ними поставити знак рівності?!

Вчитель. Щоб досягти поставленої мети, людині потрібно мати таку сукупність якостей, як терпіння, наполегливість, щирість, цінність, надійність, вірність певним принципам та ідеалам, що формує силу волі та активну життєву позицію.

Учень.

Притча №5 ГЛИБОКА РІКА

Троє учнів ішли на заняття до вчителя. Неподалік від дому вчителя вони побачили старого в припорошеному пилом одязі, що сидів, замислившись, під деревом. Старий кивнув їм, але учні пройшли повз нього, тому що вчитель просив їх не відволікатися перед уроком. Учні ввійшли в будинок учителя, мовчки вклонилися й сіли.

Потім вони почали читати тексти, які заздалегідь приготував для них учитель.

Оповідні вчитель дозволив учням відпочити й випити чаю. Поки слуга готував чай, один з учнів визирнув у вікно й зауважив:

— Той старий ледар усе ще сидить під деревом.

— Одежа в нього — саме лахміття, мабуть, він жебрак, — додав другий.

— Його ноги в бруді й саднах, напевно, він вештається повсюди, — промовив третій учень.

Почувши бесіду учнів, учитель вибіг з дому й низько вклонився старому. Потім запросив того в будинок і посадив на найпочесніше місце.

— Познайомтеся, цей мудрий старець учив колись мене, як я вас — зараз, — сказав учитель своїм учням, а старий запитав:

— Як ти дізнався, що я прийшов до тебе?

— Мої учні розповіли, що під деревом уже чимало часу медитує старець у бідному одязі, який здолав довгий шлях. Я одразу здогадався, що це ти.

Учні почервоніли, а один вигукнув:

— Учителю, але ми говорили зовсім інші слова!

— Глибоку ріку короткою жердиною не виміряєш, — замислено відповів учитель. — Я одразу зрозумів, що ви натрапили на глибоку ріку, незважаючи на те, що ваші жердини поки що короткі.

Запитання для обговорення

1. Які цінності є для героїв притчі головними?
2. А які другорядними?

3. Який «урок» ви винесли для себе?

Обговорення цінностей та ціннісних орієнтацій особистості, які зображені на плакаті.

V етап. Творчий перенос знань і навичок у нові або змінені умови з метою формування вмінь (39-52 хв.)

Вчитель. (продовжила)

Людина, яка прагне до успіху, повинна жити так, щоб не втрачати зв'язку з друзями – від шкільних до набутих протягом життя. Успішна людина вміє ділитися своїми досягненнями з оточуючими її людьми, вона бере активну участь у суспільному житті, чітко виконує свої обов'язки, володіє мистецтвом, раціонально розподіляє свій час. Хочу відмітити: всьому вищесказаному можна і потрібно вчитись.

Бути успішним і залишатися чесним надзвичайно складно, однак є багато прикладів того, що це досягнути можливо. Головне - дотримуватись принципу: «Не вийшло сьогодні – вийде завтра».

VI етап. Підсумки години спілкування (52-60 хв.)

Вчитель підняла догори 500 гривневу купюру.

І запитала, хто хоче отримати її. Всі учні, підняли руки.

«Перш ніж один з вас отримає цю купюру, я дещо з нею зроблю», - продовжила вчитель. Зім'явши її, вона запитала, чи хочете ви все ще отримати її. *І знову всі підняли руки.*

«Тоді», - сказала вчитель, - «якщо я зроблю таке», і, кинувши купюру на підлогу, злегка наступивши на неї, повозила купюрою по брудній підлозі.

Потім підняла, купюра була пом'ята і брудна. «Ну і кому з вас вона потрібна в такому вигляді?». *І всі знову підняли руки.*

«Дорогі учні», - сказав вчитель, - «тільки що ви отримали цінний наочний урок. Незважаючи на все, що я проробила з цією купюрою, ви всі хотіли її отримати, так як вона не втратила своєї цінності. Вона все ще купюра номіналом в 500 гривень.

У нашому житті часто трапляється, що ми опиняємося викинутими із сідла, розтоптаними, лежачими на підлозі. У таких ситуаціях ми відчуваємо себе нікчемними. Але неважливо, що сталося або станеться, ти ніколи не втрадиш своєї цінності. Брудний ти або чистий, ти завжди будеш безцінний для тих, хто тебе любить».

Вчитель: Цінить себе, поважайте інших, результат взаємоповаги не доведеться довго чекати. Будьте щирими, допомагайте тим, хто це потребує. І запам'ятайте «Допоміг іншому – забудь, тобі допомогли – запам'ятай». Успіхів вам, МИРУ, бережіть власне здоров'я, і будьте щасливими. І як говорить народна мудрість: **«Дивись не забудь: Людиною будь!»**

Вчитель прикріплює яблуко з надписом «Людина» і ще раз звертає увагу учнів на основні цінності, якими характеризується особистість.

